

Skabelon til medlemsforslag

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlægers generalforsamling 13. april 2015

Bemærk, at fristen for medlemsforslag udløber 2. marts 2015

Hvis du skriver maks. 1.000 tegn inkl. mellemrum i boksen "Forslag og begrundelse", bliver det hele trykt i indkaldelsen til generalforsamlingen. Skriver du mere end 1.000 tegn inkl. mellemrum i boksen "Forslag og begrundelse", bliver teksten forkortet til ca. 1.000 tegn inkl. mellemrum.

Dit forslag, begrundelsen og en eventuel uddybende begrundelse bliver bragt uforkortet på hjemmesiden og bliver sendt med posten til alle, som melder sig til generalforsamlingen.

Hvis du ønsker det, kan du også give et resume af forslaget (maks. 400 tegn inkl. mellemrum), som vil stå på en planche, mens du motiverer forslaget på generalforsamlingen. Hvis du ikke giver et resume, vil alene titlen fremgå af planchen.

Hvis du ønsker at indsende andre plancher eller teknisk støtte til brug for forelæggelsen på generalforsamlingen, skal disse indsendes til pensionskassen senest 3 dage før generalforsamlingen, jf. Forretningsorden for generalforsamlinger § 3, stk. 2.

Dit navn (Bliver trykt i indkaldelsen)	<u>Christian Jürgensen</u> Jens Christian Martin Bugge Henriksen Ilse Rasmussen Rune Ventzel Hansen Anders Borgen Mette Weinreich Hansen Mette Lund Sørensen Matilde Krogh Raahede Nynne Capion Christian Coff Michael Leth Jess Tina Unger Adam Høyer Lentz Asgar Strange Olesen
Din fødselsdato eller dit medlemsnummer (Bliver ikke trykt i indkaldelsen)	
Forslag og begrundelse Må fylde i alt maks. 1000 tegn inkl. mellemrum. Dette bliver sendt til alle medlemmer sammen med indkaldelsen til generalforsamlingen.	Forslag: <i>"Generalforsamlingen opfordrer bestyrelsen til: - at arbejde for at afvikle investeringer i de 100 største kulselskaber snarest muligt og senest inden udgangen af 2018 - at indgå i og årligt dokumentere dialog med olie- og gasselskaber, hvor pensionssekskabet ejer aktier, om at afvikle deres investeringer i højrisikable udvindingsprojekter fx tjæresand, dybhavsboringer og udvinding i Arktis"</i> Begrundelse: Den globale opvarmning truer menneskelig civilisation. Det Internationale Energi Agentur og FN's klimapanel har konkluderet at 2/3 af verdens fossile

	<p>reserver ikke kan afbrændes, hvis vi skal holde os under 2 graders global temperaturstigning. Det betyder at disse "ikke-brændbare fossile ressourcer" risikerer at miste deres værdi. Ifølge aktivlisten fra februar 2015 har Unipension hele 2.020 mio. kr. investeret i aktier blandt 89 af verdens 200 største kul, olie og gasselskaber. Dette er uforeneligt med at sikre en tryk opsparring til vores pensionisttilværelse og en tryk fremtid for vores medmennesker og efterkommere.</p>
<p>Her kan du uddybe din begrundelse, hvis du ønsker det</p> <p>Dette kommer på pensionskassens hjemmeside og bliver sendt til alle medlemmer, som melder sig til generalforsamlingen.</p>	<p>Uddybet forslag og begrundelse:</p> <p>Forslaget indebærer at Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger (PJD) <i>skal</i> afvikle investeringer i verdens 100 største kulselskaber som defineret ud fra oversigten "<i>Carbon Underground 200</i>" som indeksleverandøren Fossil Free Indeks producerer og opdaterer årligt [1].</p> <p>Højrisikable olieudvindingsprojekter <i>defineres</i> ud fra rapporter fra finanstånketanken Carbon Tracker Initiative (CTI), hvis analyser viser at højrisikable olieudvindingsprojekter er projekter, der kræver en oliepris over 95 USD/tønde, for at være lønsomme i et fremtidigt scenarie med en politisk regulering der sikrer en global opvarmning på maksimalt 2 grader [2]. Denne type projekter omfatter typisk de fleste ukonventionelle kilder som udvinding af olie fra tjæresand, samt udvinding af olie fra dybhavsboringer og boringer i Arktis.</p> <p>Dialogen med selskaber <i>tænkes</i> udført ud fra retningslinjerne i den guide som investorsammenslutningen <i>Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC)</i> har udarbejdet til hjælp for sine medlemmer, herunder UNIPENSION, for at gennemføre en dialog med olieselskaber [3].</p> <p>Den foreslåede dialog <i>kan</i> således tage udgangspunkt i CTI's analyser og IIGCC's guide i forhold til de selskaber som PJD er medejer af, herunder særligt i forhold til PJD's 10 største aktieposter, herunder selskaber som Exxon Mobil, Chevron, Petrobras, Lukoil, Conocophillips, BP, Shell og AP Møller Mærsk.</p> <p>Dialogen <i>kan</i> også gennemføres ved konkret stillingtagen til relevante resolutionsforslag, der fremsættes ved olieselskabernes generalforsamling, eksempelvis det forslag som er fremsat af investorgruppen "<i>AsYouSow</i>" ved Exxon Mobiles kommende generalforsamling [4].</p> <p>Den årlige afrapportering af denne dialog kan eksempelvis anføres på UNIPENSION's hjemmeside.</p>

Uddybning af begrundelse:

1. De to centrale begrundelser for det fremsatte forslag:

A: Klimaet samt hensynet til kommende generationer

En pensionskasse bør medvirke til en tryk og stabil pensionstilværelse for dets medlemmer. Vi ønsker at videregive en verden til vores børn og børnebørn, hvor der er social stabilitet og hvor livsbetingelserne i hvert fald ikke er blevet forringet i vor tid. Klimaforandringer er imidlertid en både teknisk og social trussel mod et stabilt samfund. Vi ønsker derfor ikke at medvirke til at finansiere de virksomheder, som bidrager mest direkte til klimaforandringerne.

Et bredt folketingsflertal har vedtaget, at Danmark skal udfase fossile brændsler inden 2050 og afbrænding af kul senest inden 2030. Også pensionskasserne bør støtte op om disse mål ved at flytte investeringer væk fra fossil energi.

B: Ønsket om stabile økonomiske afkast

En pensionskasse bør sikre gode, sikre og stabile afkast til sine medlemmer af de midler, kassen forvalter. Det indebærer bl.a. omhyggelig vurdering og afvejning af de risici, der er forbundet med pensionskassens investeringer. I den nuværende globale situation er det vores vurdering:

- At investeringer i **udvinding af kul** er særdeles risikable og uden udsigt til gevinst, fordi den globale udvikling lægger væsentlige *strukturelle* bånd på den fortsatte udvinding og afbrænding af kul. Under hensyntagen til at minimere eventuelle økonomiske tab bør disse investeringer derfor afvikles snarest muligt og allersnarest inden udgangen af 2018;
- At investeringer i **højrisikable olie-/gasprojekter** (defineret som forekomster med udvindingsomkostninger større end 75-95 USD/tønde) er investeringer, som bør nedbringes og afvikles snarest belejligt. Mindst 1/3 af de kendte olieforekomster skal forblive i jorden, hvis den globale temperaturstigning skal holdes under 2 grader, og det er disse mindre rentable olieforekomster, som er i umiddelbar risiko for at blive værdiløse. Det er derfor vigtigt for PJD's medlemmer, at vi får afhændet investeringerne inden "olieboblen" brister. De højrisikable udvindingsprojekter omfatter fx udvinding fra tjæresand, dybhavsboringer og udvinding i Arktis. Det er projekter, hvor der samtidig knytter sig høje

miljørಿಸici til udvindingen.

2. Den accelererende klimakrisen tilsiger handling:

Den globale opvarmning udgør en kæmpe udfordring for verdenssamfundet og truer mange steder den menneskelige civilisation, og udvinding og afbrænding af fossile brændstoffer er den væsentligste årsag til denne opvarmning. Truslen fra den globale opvarmning tilsiger derfor, at verden har behov for en markant og hastig omstilling fra fossil energi til vedvarende CO₂-neutrale teknologier til at producere energi, væsentligst sol-, vind- og vandkraft.

Det Internationale Energi Agentur har konkluderet at 2/3 af verdens fossile reserver ikke kan afbrændes, hvis vi skal holde os under 2 graders global temperaturstigning. Det betyder, at disse "ikke-brændbare fossile reserver" vil miste deres værdi. Carbon Tracker Initiative har beregnet, at verdenssamfundets målsætning om max 2 graders temperaturstigning kun kan nås, hvis olieselskaberne ikke fortsætter med at investere i en lang række urentable projekter med produktionspriser over 75-95 USD/tønde.

3. Udfasningen af fossil energi, og omstillingen til grøn energi vil accelerere:

På trods af at verdenssamfundet i en årrække har forhandlet om at indgå en bindende global klimaaf tale, og endnu uden stor succes, så udvikles der i stigende grad flere og mere klimavenlige teknologier. I takt med at de accelererende klimaforandringer medfører tab af menneskeliv og enorme værditab for verdenssamfundet, så vil fossile brændsler i stigende grad blive pålagt yderligere CO₂ afgifter. En række lande og regioner har sat ambitiøse målsætninger for deres reduktion af drivhusgasser. I et stigende antal byer, regioner og lande er brug af fossile brændsler nu desuden pålagt afgifter, eller indgår i en eller anden form for CO₂-kvotesystem som medfører en pris på CO₂-udledning. Eksempelvis er der nu, uden en global pris på udledning af CO₂, godt 35 lande, herunder Europa og Kina, svarende til godt 40 % af kloden befolkning, som allerede indgår, eller snart vil indgå i et CO₂-kvotehandels system med en pris på CO₂ [5]. Eftersom kul har det største CO₂-indhold pr. energienhed, så vil kulafbrænding også rammes ekstra hårdt af CO₂-afgifter. Den respekterede og uafhængige engelske tænketank Carbon Tracker Initiative har kraftigt understreget, at markedsværdien for kul går ned. Ikke som en del af en konjunkturl udvikling, men af markedsstrukturelle grunde. Værdifaldet er derfor permanent og ikke reversibelt, påpeger tænketanken. "Bloomberg Global Equity Index" for kul har således allerede i løbet af de sidste tre år tabt halvdelen af dets værdi, mens det gennemsnitlige markedsindeks er gået 30% op. I selve kul-sektoren er der altså kun én

udvikling: nedad. Kulpriser går ned, afkast går ned og aktiekurserne går ned.

Udviklingen vil altså uafvendeligt – også globalt – gå mod billigere og mere klimavenlige vedvarende energikilder som sol og vind. En række lande giver desuden støtte til vedvarende energi for at fremme udbredelsen af klimavenlige energiproduktion. Således er vedvarende energi allerede i dag meget tæt på at være økonomisk konkurrencedygtig med fossile brændsler i en række lande. I Danmark har Energistyrelsen således meldt klart ud, at landmøllebaseret strøm allerede i dag er den billigste energikilde [6]. Den tyske bankgigant Deutsche Bank, fortæller ligeledes at prisen på solceller er faldet med 60 procent i løbet af de seneste tre år, og at den vil falde yderligere 40 procent frem til slutningen af 2017 [7]. Det viser sig også i den europæiske omlægning af energiforsyningen, hvor der eksempelvis i 2014 blev installeret 11.791 megawatt vind, mens der blev lukket mere kul- og gaskraft, end der blev åbnet [8]. Og i takt med at de klimavenlige teknologier bliver billigere, og i takt med at fossile brændsler pålægges yderligere afgifter, så stiger det forretningsmæssige potentiale for, og dermed udbredelsen af vedvarende energi.

4. Opfattelsen af en øget risiko for en "carbon boble" og "stranded Assets" breder sig i hele verden:

Når analyser fra anerkendte institutioner som Det Internationale Energi Agentur og FN's klimapanel konkluderer at verden maksimalt kan afbrænde 1/3 af verdens kendte fossile reserver, og at 2/3 af verdens fossile reserver dermed ikke kan afbrændes, så er der en "karbon boble" og dermed vil en meget væsentlig del af disse "ikke-brændbare fossile ressourcer" miste deres værdi. Når de fossile brændsler fremover bliver pålagt gradvist større forureningsafgifter, så bliver de gradvist mindre profitable, hvorfor investeringer i både kul, gas og olie i stigende grad vil være usikre. Denne analyse støttedes allerede af tidligere klima- og energiminister Martin Lidegaard tilbage i 2013 [9], og FN's Chefklimaforhandler Christiana Figueres har for nyligt deklareret at "stranded assets" allerede nu er et faktum som fossil-branchen må forholde sig til [10].

En række af de største virksomheder indenfor den fossile industri, eksempelvis Exxon Mobil har indtil videre hårnakket benægtet eksistensen af "stranded assets", og Exxon har i april 2014 meldt offentligt ud, at deres olie og gas reserver ikke er risiko for at blive "stranded", fordi de anser det for usandsynligt at verden går imod en "low carbon path". [11]. At fossil-sektoren generelt ignorerer denne risiko understreges således af, at der globalt

anvendes ca. 4.400 milliarder kroner på efterforskning efter flere fossile brændsler [12]. Aktionærer i Exxon Mobil, som eksempelvis PJD, bidrager således til at understøtte fortsat efterforskning og udvinding af flere fossile reserver, med den konsekvens at verden bliver 3, 4 eller måske 5 grader varmere.

5. Som det mest klimaskadelige brændsel, så er efterspørgslen efter kul på retur

At særligt investeringer i kulindustrien er særlig risikabel understreges i en rapport "The window for thermal coal investment is closing" udgivet af den amerikanske storbank Goldman Sachs [13]. Rapporten slår fast at kuls centrale placering i verdens energiforsyning gradvist vil blive reduceret. En række faktorer peger derfor på at kulforbruget vil reduceres kraftigt i den kommende årrække, og det afspejles allerede nu i kraftigt reducerede investeringer i kulindustrien, og selv i Kina som er verdens største kulforbrugende land har man i 2014 set en nedgang i kulforbruget [14].

6. Et stigende antal långivere og investorer trækker sig ud af CO2-tunge industrier.

Af både klimamæssige og økonomiske årsager har en række statslige institutioner som Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og Verdensbanken kraftigt reduceret investering og långivning til særligt kulindustrien. Men også antallet af private investorer som trækker investeringer ud af fossile virksomheder stiger hastigt. Således har det norske pensionsselskab Storebrand (Juli 2013) [15], den hollandske storbank Rabobank (Juli 2013), det Australiske pensionsselskab LGS (September 2014), den statsligt kontrollerede Svenske AP Fond 2 (Oktober 2014) [16], det norske pensionsselskab KLP (December 2014) [17], den nordiske storbank Nordea (Januar 2015) [18], Danmarks største pensionsselskab PFA (Januar 2015) [18], samt PKA (Januar 2015) [19] besluttet at trække sig ud af kul eller andre fossile investeringer. Mest bemærkelsesværdigt har Norges Oliefond (Februar 2015) af økonomiske årsager frasolgt en række kulselskaber samt selskaber aktive i olieudvinding fra tjæresand [20]. Vi tillader os at antage, at når verdens største fond frasælger kul og tjæresand af økonomiske årsager, så er det et klart vidnesbyrd om, at investorer nu vurderer at risikoen for "stranded assets" er helt reel. I september 2014 frasolgte Rockefeller Foundation en række aktiver i fossil energi, og for nyligt har verdens mest succesfulde investor Warren Buffet frasolgt alle sine aktier (4 mia dollars) i verdens største olieselskab Exxon Mobile [21].

7. Udviklingen presser virksomheder til at reducere højrisikable investeringer og justere forretningen

mod en grøn omstilling

Nogle vil argumentere, at de eksisterende energiproducenter kunne blive nøglen til omstillingen til vedvarende energi. Dette synspunkt har indtil for nyligt fundet meget ringe faktisk støtte i de historiske kendsgerninger, og på trods af den stigende anerkendelse af truslen fra global opvarmning og klimaforandringer, så har ingen af de store virksomheder indenfor kul-, gas- og olie helt frivilligt ønsket at lade sig transformere fra fossile baserede virksomheder til energiselskaber, som leverer CO₂-neutral energi. I stedet øger de deres investeringer til ny efterforskning og udvinding af kul, olie og gas.

De første tegn på en ny udvikling spores dog nu, og for nyligt valgte den tyske energiproducent EON at adskille virksomheden i 2 dele, hhv. en virksomhed baseret på traditionel kernekraft og fossil energi, og et selskab baseret primært på vedvarende energi, således for at tilpasse sig fremtidens energimarked [22]. Og selv det store olie- og gas-selskab Shell, som tilbage i maj 2014 meldte offentligt ud at "*Shells fossile reserver ender ikke som Stranded Assets*" <http://www.rtcc.org/2014/05/19/shell-dismisses-carbon-bubble-concept-as-alarmist/> [23], har for nyligt meldt ud – sammen med BP – at man nu vil se nærmere på, om virksomhedernes investeringer faktisk kan betale sig, når verdenssamfundet skal sikre at temperaturen maksimalt kan tåle 2°C graders opvarmning. Shell har dog desværre foreløbigt valgt at fortsætte den højrisikable efterforskning efter nye olieklæder i Arktis [24].

8. Frasalg er en sikring mod tab

Det har fra forskellige sider været fremført, at et frasalg af aktiver i verdens 200 største kul-, olie-, og gasselskaber dels vil medføre et lavere afkast, og dels være ulovligt hvis det kan godtgøres at det reducerer pensionsafkastet. Vi deler slet ikke denne opfattelse. Når mængden af de fossile reserver er flerfold større end den mængde som ansvarligt kan udvindes og afbrændes, så er der en overhængende risiko for en CO₂-boble, som truer med at gøre investeringer i kul, olie og gas værdiløse. Vi ser derfor frasalg som en helt central måde at undgå værditab på. En række finansanalytikere deler samme opfattelse. Finansbureauet Bloomberg har for nyligt meldt ud, at olieinvesteringer måske er mere risikable end de fleste investorer er klar over [25], og Bank of England har for nyligt meldt ud, at eftersom størstedelen af de fossile brændsler må blive i jorden, så bør alle fossilselskaber deklarerere overfor deres investorer hvordan deres forretningsmodel bliver påvirket [26].

At investeringer i fossil energi i stigende omfang er forbundet med risiko er blevet klart efter det seneste

kraftige olieprisfald, og de afledte fald i aktiekursen for hele fossilbranchen. En række uafhængige analyser har således vist, at en fossilfri-aktieportefølje har givet et langt bedre afkast end en fossil-holdig aktieportefølje [27, 28]. Dagbladet Børsen kan for nyligt fortælle, at den lave oliepris allerede over de seneste måneder har kostet investorer mere end 2.290 milliarder kroner på grund af olie- og gas-selskabernes aktiekurstab [29]. Også aktiekursen for danske A.P. Møller Maersk aktien er faldet med 18% i takt med olieprisens fald, og de lave oliepriser helt grundlæggende vil sætte spørgsmålstegn ved lønsomheden af AP Møller Mærskes planlagte investeringer efter nye olie- og gaskilder [30]. En analyse fra WWF Verdensnaturfredningsfonden har tillige vist, at Unipensions investeringer iblandt 15 højrisiko olie- og gasselskaber er faldet med 20% af deres kursværdi over en 4 måneders periode fra september 2014 – januar 2015 [31].

At olieprisen nu er historisk lav skyldes primært at udbuddet overstiger efterspørgslen, fordi OPEC har besluttet ikke at reducere i deres olieproduktion. Dette har sandsynligvis sin baggrund i den analyse, som både internationale [32] og danske [33] energi-analytikere har bragt for dagen: Saudi-Arabien har nu erkendt karbonboblen, og man sælger derfor nu billigt ud af olien før tidspunktet indtræffer, hvor de ikke kan sælge olien mere. At investeringer i fossil energi for alvor er forbundet med høj risiko er altså blevet åbenlys. Og de mange udmeldinger er i stigende grad ved at overbevise investorer om, at tiden er kommet til at flytte vores penge væk fra risikable investeringer i kul, olie og gas og over til mindre risikable energiprojekter, som ikke ødelægger planetens klima.

9. Business as usual er ikke en farbar vej og sætter PJD i et dårligt lys

Ifølge en WWF-rapport fra 2014 så er Unipensions investeringer i de største olie- og gasselskaber så store, at de potentielle CO₂-udledninger herfra er 241 ton pr medlem, hvilket er langt over gennemsnittet for de øvrige store danske pensionselskaber på 42 ton.

Når Unipension har hele 2 milliarder kr. investeret alene i aktier blandt 89 af verdens største kul, olie og gasselskaber, så gør vi (pensionsmedlemmerne) os også ansvarlige i at fremme anvendelsen af fossil energi, og dermed til forøgelsen af den globale opvarmning.

Med så store investeringer i fossil energi, så udsætter PJD sig ikke alene for en enormt stor økonomisk risiko, men man bibringer også pensionskassen et så dårligt renommé at det vil føre til utilfredse pensionskunder, og i takt med

at den øvrige danske pensionsbranche i stigende grad flytter investeringer væk fra risikable fossil-investeringer, så vil PJD's rygte forværres **[34]**.

At fortsætte status quo står i stor kontrast med Danmarks officielle målsætning om at blive uafhængig af fossile brændsler i 2050, en målsætning som er helt afhængig af, at vores fælles investeringer også understøtter den grønne omstilling. Ligeledes har FN's generaldirektør Ban Ki-Moon for nyligt opfordret pensionselskaber til at reducere investeringer i fossile brændsler og øge de grønne investeringer.

Derfor mener vi, at fastholdelse af investeringer i kul-, olie- og gas-virksomheder udgør en stor og unødigt risiko for vores pensionsudbetaling, ligesom det er uforeneligt med vores ønske om at vores pensionsopsparing skal sikre en tryk fremtid for os og for vores medmennesker, børn og børnebørn. Vi opfordrer derfor PJD's bestyrelse til at revurdere investeringspolitikken, så vi medlemmer kan se vores børn og børnebørn i øjnene og sige, at vi ikke aktivt med vores pensionspenge bidrog til fremtidige klimakatastrofer.

Et tilsvarende forslag stilles i foråret 2015 også i følgende 5 pensionskasser: Arkitekternes Pensionskasse (AP), Pensionskassen for Magistre og Psykologer (MP Pension), Juristernes og Økonomernes Pensionskasse (JØP), Danske Civil- og Akademiingeniørers Pensionskasse (DIP) og Ingeniørsammenslutningens Pensionskasse (ISP).

10. Liste over Unipensions (herunder PJD's) investeringer i verdens 100 største børsnoterede kulselskaber og 100 største børsnoterede olie/gas-selskaber:

Nr.	Selskabets navn	Aktiekursværdi	Kul eller Olie/Gas
1	AP MOELLER-MAERSK A/S-B	477.358.299	Olie/Gas
2	AP MOELLER-MAERSK A/S-A	282.498.000	Olie/Gas
3	EXXON MOBIL CORP	127.341.200	Olie/Gas
4	CHEVRON CORP	111.561.094	Olie/Gas
5	OCCIDENTAL PETROLEUM CORP	78.414.762	Olie/Gas
6	Lukoil Holdings (ADR) London	59.735.805	Olie/Gas
7	CONOCOPHILLIPS	54.900.354	Olie/Gas
8	ENERGEN CORP	45.084.482	Olie/Gas
9	TOTAL SA	41.227.330	Olie/Gas
10	ROYAL DUTCH SHELL PLC-A SHS	40.335.292	Olie/Gas
11	CANADIAN NATURAL RESOURCES	39.672.414	Olie/Gas
12	MITSUBISHI CORP	38.870.697	Kul
13	BP PLC	38.561.835	Olie/Gas

14	ROYAL DUTCH SHELL PLC-B SHS	37.703.417	Olie/Gas
15	Vale SA (ADR)	35.462.892	Kul
16	BHP BILLITON LIMITED	33.148.351	Kul
17	BASF SE	30.081.067	Kul
18	BHP Billiton Plc (ZA)	27.117.405	Olie/Gas
19	AGL RESOURCES INC	25.113.454	Kul
20	RIO TINTO PLC	24.927.710	Kul
21	MITSUI & CO LTD	23.802.455	Kul eller Olie/Gas
22	FREEPORT-MCMORAN INC	23.185.983	Olie/Gas
23	PTT PCL-NVDR	21.181.655	Olie/Gas
24	ITOCHU CORP	16.929.810	Kul
25	Vale SA Pref A (ADR)	16.857.501	Kul
26	PTT Exploration & Production	16.021.746	Kul
27	ANGLO AMERICAN PLC	15.724.331	Kul
28	RWE AG	14.128.317	Olie/Gas
29	STATOIL ASA	13.885.701	Olie/Gas
30	MURPHY OIL CORP	13.402.668	Olie/Gas
31	REPSOL SA	12.937.165	Olie/Gas
32	ARCELORMITTAL	12.806.828	Kul
33	BHP BILLITON PLC	11.983.431	Kul
34	GDF SUEZ	10.803.903	Olie/Gas
35	MARUBENI CORP	10.195.442	Kul
36	INPEX CORP	10.055.041	Olie/Gas
37	CESC LTD	9.828.801	Kul
38	JX HOLDINGS INC	8.984.514	Olie/Gas
39	ROYAL DUTCH SHELL PLC-A SHS	8.571.705	Olie/Gas
40	ENI SPA	7.798.382	Olie/Gas
41	PDC ENERGY INC	7.378.452	Olie/Gas
42	GLENCORE PLC	6.729.051	Kul
43	HESS CORP	6.495.149	Olie/Gas
44	VALE SA-PREF	5.015.285	Kul
45	ALLETE INC	4.682.585	Kul
46	EOG RESOURCES INC	4.296.910	Olie/Gas
47	SUNCOR ENERGY INC	3.988.022	Olie/Gas
48	ANGLO AMERICAN PLC	3.886.692	Kul
49	ANADARKO PETROLEUM CORP	3.615.728	Olie/Gas
50	ARCELORMITTAL	3.348.212	Kul
51	BLACK HILLS CORP	2.741.717	Kul
52	JAMES RIVER GROUP HOLDINGS L	2.141.507	Kul
53	DEVON ENERGY CORP	2.036.283	Olie/Gas
54	APACHE CORP	2.032.790	Olie/Gas
55	BG GROUP PLC	1.995.137	Kul
56	PIONEER NATURAL RESOURCES CO	1.809.071	Olie/Gas
57	WHITING PETROLEUM CORP	1.784.205	Olie/Gas
58	MARATHON OIL CORP	1.615.551	Olie/Gas

59	SANTOS LTD	1.565.592	Olie/Gas
60	ALCOA INC	1.537.776	Kul
61	IDEMITSU KOSAN CO LTD	1.507.480	Kul
62	NOBLE ENERGY INC	1.479.209	Olie/Gas
63	FIRSTENERGY CORP	1.434.329	Kul
64	CENOVUS ENERGY INC	1.222.348	Olie/Gas
65	OMV AG	1.152.874	Olie/Gas
66	CABOT OIL & GAS CORP	1.084.529	Olie/Gas
67	IMPERIAL OIL LTD	1.063.294	Olie/Gas
68	CONCHO RESOURCES INC	975.386	Olie/Gas
69	EQT CORP	958.457	Olie/Gas
70	CHESAPEAKE ENERGY CORP	956.927	Olie/Gas
71	SOUTHWESTERN ENERGY CO	909.708	Olie/Gas
72	ENCANA CORP	907.904	Olie/Gas
73	CIMAREX ENERGY CO	857.118	Olie/Gas
74	CRESCENT POINT ENERGY CORP	787.594	Olie/Gas
75	RANGE RESOURCES CORP	686.124	Olie/Gas
76	ARC RESOURCES LTD	618.589	Olie/Gas
77	TECK RESOURCES LTD-CLS B	599.854	Kul
78	HUSKY ENERGY INC	599.541	Olie/Gas
79	TOURMALINE OIL CORP	409.990	Olie/Gas
80	MEG ENERGY CORP	347.232	Olie/Gas
81	PACIFIC RUBIALES ENERGY CORP	279.434	Olie/Gas
82	ROSETTA RESOURCES INC	266.205	Olie/Gas
83	ARM HOLDINGS PLC	258.827	Kul
84	PEYTO EXPLORATION & DEV CORP	231.818	Olie/Gas
85	ENERPLUS CORP	225.427	Olie/Gas
86	CANADIAN OIL SANDS LTD	210.593	Olie/Gas
87	CONTINENTAL RESOURCES INC/OK	180.820	Olie/Gas
88	QEP RESOURCES INC	169.098	Olie/Gas
89	DENBURY RESOURCES INC	72.093	Olie/Gas
	TOTALT	2.017.349.756	

Kilde: Unipension, Beholdningsoversigt gældende pr. 31. december 2014, udtrykt februar 2015 (Tilgængelig online:

www.unipensioninvest.dk/da/Investering/Portef%C3%B8lje/Aktier/Aktiebeholdning)

Referencer:

[1] Fossil Free Indexes: The Carbon Underground 2015

<http://fossilfreeindexes.com/research/the-carbon-underground/>

[2] Carbon Tracker: Carbon supply cost curves: Evaluating financial risk of oil capital expenditures

<http://www.carbontracker.org/wp-content/uploads/2014/09/CTI-Oil-Report-Oil-May-2014-13-05.pdf>

[3] IIGCC: Investor Expectations: Oil and Gas Company Strategy. Supporting investor engagement on carbon asset risk. http://www.iigcc.org/files/publication-files/2014_Investor_Expectations_Oil_and_Gas_Company_Strategy.pdf

[4] As You Sow Shareholder resolutions: <http://www.asyousow.org/our-work/current-resolutions/>

[5] Here's How Countries All Over the World Are Making Polluters Pay <http://www.motherjones.com/environment/2015/02/cap-and-trade-countries>

[6] Analyse: Vindmøller på land producerer Danmarks billigste strøm - alt inklusive <http://ing.dk/artikel/analyse-vindmoeller-paa-land-producererer-danmarks-billigste-stroem-alt-inklusive-172015>

[7] Why solar costs will fall another 40% in just two years <http://reneweconomy.com.au/2015/why-solar-costs-will-fall-another-40-in-just-two-years-21235>

[8] Europæisk vind slog gas og kul i 2014 <http://energiwatch.dk/secure/Energinyt/Renewables/article7434767.ece>

[9]. Lidegaard: Pas på, at investeringerne ikke går tabt (Dagbladet Information, 31. oktober 2013) <http://www.information.dk/476934>

[10]. UN climate chief: Carbon bubble is now a reality <http://www.rtcc.org/2015/01/20/un-climate-chief-carbon-bubble-is-now-a-reality/>

[11]. Exxon Mobil dismisses climate change risks to future growth <http://www.rtcc.org/2014/04/01/exxon-mobil-dismisses-climate-change-risks-to-future-growth/>

[12]. Carbon Tracker: Investors challenge fossil fuel companies. <http://www.carbontracker.org/news/investors-challenge-fossil-fuel-companies/>

[13] Goldman Sachs rapport "The window for thermal coal investment is closing". http://thinkprogress.org/wp-content/uploads/2013/08/GS_Rocks_Ores_-_Thermal_Coal_July_2013.pdf

[14] China 2014 coal output seen down 2.5 pct, first drop in a decade. <http://www.reuters.com/article/2015/01/29/china-economy-output-coal-idUSL4N0UZ3PO20150129>

[15] Storebrand reduces carbon exposure in investments – 19 companies excluded (Storebrand) <http://www.storebrand.no/site/stb.nsf/Pages/newsdesk.html#/n>

[ews/storebrand-reduces-carbon-exposure-in-investments-19-companies-excluded-62954](https://www.ews.com/news/storebrand-reduces-carbon-exposure-in-investments-19-companies-excluded-62954)

[16] Second AP Fund to divest holdings in a number of fossil-fuel based energy companies

<http://www.ap2.se/en/Financial-information/Press-releases/2014/second-ap-fund-to-divest-holdings-in-a-number-/>

[17] KLP boosts investment in renewables and reduces in coal

<http://english.klp.no/about-klp/klp-boosts-investment-in-renewables-and-reduces-in-coal-1.28994>

[18] Nordea sætter kulindustrien på den sorte liste

<http://www.information.dk/522943>

[19] Finansfolk advarer mod investeringer i kul og olie

<http://politiken.dk/oekonomi/ressourceoekonomi/ECE2510561/finansfolk-advarer-mod-investeringer-i-kul-og-olie/>

[20]. World's biggest sovereign wealth fund dumps dozens of coal companies

<http://www.theguardian.com/environment/2015/feb/05/worlds-biggest-sovereign-wealth-fund-dumps-dozens-of-coal-companies>

[21] Warren Buffett sælger samtlige ExxonMobil-aktier

http://energiwatch.dk/Energinyt/Olie_Gas/article7460507.ece

[22] German energy giant E.ON splits into renewable & fossil fuel companies

<http://rt.com/business/210291-germany-eon-split-company/>

[23] Shell dismisses Carbon Bubble concept as 'alarmist'

<http://www.rtcc.org/2014/05/19/shell-dismisses-carbon-bubble-concept-as-alarmist/>

[24] Shell urges shareholders to accept climate resolution

<http://www.theguardian.com/environment/2015/jan/29/shell-urges-shareholders-to-accept-climate-change-resolution>

[25] Oil Investors May Be Running Off a Cliff They Can't See

<http://www.bloomberg.com/news/2014-12-02/oil-investors-may-be-running-off-a-cliff-they-can-t-see.html>

[26] Mark Carney: most fossil fuel reserves can't be burned

<http://www.theguardian.com/environment/2014/oct/13/mark-carney-fossil-fuel-reserves-burned-carbon-bubble>

[27] Thoughts on the 2014 Performance of the FFIUS

<http://fossilfreeindexes.com/2015/01/20/thoughts-2014-performance-ffi-us/>

[28] Divestment outperforms conventional portfolios for

	<p>the past 5 years https://www.businessspectator.com.au/article/2015/2/16/energy-markets/divestment-outperforms-conventional-portfolios-past-5-years</p> <p>[29] Oliefald dræner investorer for 2500 mia kr http://investor.borsen.dk/artikel/1/298591/oliefald_draener_investorer_for_2500_mia_kr.html</p> <p>[30] Medie: Olieprisfald rammer Mærsk på investeringer http://energiwatch.dk/Energinyt/Olie_Gas/article7352147.ece</p> <p>[31] WWF analyse af Unipensions aktieværditab iblandt 15 højrisiko olie/gas-selskaber i perioden 30.09.2015 – 15.01.2016 https://bytebucket.org/runevision/ansvarligfremtid/raw/e1c95e1ab5ca54c7f5f082df52f1479e6237c1a4/Source/AnsvarligFremtid/Files/2015-02-14-DanskePensionsopsparinger.pdf?token=421932dbca66eb504327c02f3c8723006b692e64 (slide 13)</p> <p>[32] Historic moment: Saudi Arabia sees End of Oil Age coming and opens valves on the carbon bubble http://www.energypost.eu/historic-moment-saudi-arabia-sees-end-oil-age-coming-opens-valves-carbon-bubble/</p> <p>[33] Analyse: Olielande producerer løs, inden alternativ energi tager over http://politiken.dk/oekonomi/gloekonomi/ECE2511426/analyse-olielande-producerer-loes-inden-alternativ-energi-tager-over/</p> <p>[34] Axa IM warns that companies linked to fossil fuels risk their reputations http://www.theguardian.com/environment/2015/jan/15/axa-warns-companies-linked-fossil-fuel-risk-reputations</p>
--	--

<p>Resume til brug for planche på generalforsamlingen</p> <p>Maks 400 tegn incl. mellemrum. Vil fremgå af planche, mens du motiverer forslaget på generalforsamlingen.</p>	<p><i>"Risikoen for et 50% olieprisfald over et år er 5-10%"</i></p> <p>Unipension notatet "<i>Stranded assets og klimapolitiske udfordringer</i>" 14. April 2014</p> <p><i>"Mange respekterede investorer er begyndt at trække i den rigtige retning, og jeg fornemmer også et stigende pres nedefra – fra kunderne. Uanset hvor man befinder sig til den tid, så føles det forkert at nyde sit otium på baggrund af en kulsort pension."</i></p> <p>Klima-, energi- og bygningsminister Rasmus Helveg Petersens, tale ved flere pensionskassers bestyrelses-uddannelse hos Sampension den 15. januar 2015.</p>
---	--